

31

11.1987
Cumartesi Pazar.

31 Ekim / 1 Kasım
Cumartesi - Pazar

NEREDE BİR YOLDAŞ VARSA TKP ORADADIR

Bu yayınıımızda önce Ekim Devrimi 70 yaşında" başlıklı
mızı ~~birxdiinx~~
bir yazıyı, ardından "Mücadelenin çıkarlarına uygun
olarak kendini yenilemek" başlıklı bir başka yazıyı
dinleyeceksiniz.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

MÜCADELENİN ÇIKARLARINA UYGUN OLARAK KENDİNİ YENİLEMEK

"TBKP, programında 'proletarya diktatörlüğü' terimini kullanmıyor. Bunun nedeni, elbette kavramın içeriğinin yanlış olması değildir. Bu kavram, pratiğin sınavından geçmiş, bilimsel bir kavramdır. Ancak kolay anlaşılmayacak, hatta günümüzde yanlış anlayışlara kapı açabilecek olması nedeniyle program gibi politik bir belgede kullanılması uygun görülmemiştir." (TBKP Program Tasarısının Yeni Yaklaşımları, s.14)

Diktatörlük teriminin emekçi yığınlarca açıklanması daha yüzyılımızın başında bile o kadar kolay bir iş değildi. Lenin, 1919 yılında yaptığı bir konuşmada şöyle diyordu: "Diktatörlük ocmanlık, ağır, kanlı, azdırıp verici bir sözdür" (Toplu Yapıtlar, Rusça, c.38, s.350) Bu gerçek ise bolşeviklerin savunduğu temel Marksist ilkelere bir olan proletarya diktatörlüğünün halka açıklanmasından güçlük çıkarıyordu. ^{Ayrıca} Lenin bir başka konuşma ^{de} ~~de~~ diktatör olarak şöyle diyordu: ^{Lenin} "Proletarya diktatörlüğü sözü latince bir sözdür ve onu duyan her emekçi onun ne olduğunu anlamıyordu, yegane nasıl uygulanacağını anlamıyordu." (a.g.y., s.371)

Son 50-60 yıl içinde proletarya diktatörlüğü sözüne geniş çevrelere anlatılacak öncekinden birkaç kat daha zor bir hale geldi. Yüzyılımızın yegane on son yıllar Hitler diktatörlüğünün Avrupa, Asya ve Afrika'da 50 milyon insanın yaşamına kaybetmesine yol açtığı yıllardır. Bu, diktatörlük kavramına karşı duyulan nefretin dünya çapında olağan üstü güçlenmesini getirdi. İtalya, İspanya ve diğer ülkelerdeki diktatörlükler için de aynı şeyler söylenebilir. Geçmişte Nikaragua'da Somoza, Kamboya'da Pol Pot, bugün Şili'de Pinochet gibi isimler insanlığın diktatörlük sözüne karşı tepkisini güçlendiren örneklerdendir. Yurdumuzda ise antidemokratik rejim, geniş demokrasi güçlerince askersel diktatörlük, faşist diktatörlük, Evren-Üzel diktatörlüğü gibi kavramlarla nitelendirilmiştir.

Leninci analize uygun olarak emperyalizm çağında burjuvazi gider daha gerilemekte, sık sık baskıcı yöntemlere ve açık diktatörlük re

politikasıyla çözülebileceğini görüyoruz. Bağlaşılmaz olabilecek güçlerin, bir sin temel sınıfsal amaçlarımızı anlamalarını güçleştirecek bilecek yaklaşımlardan kaçınmamız gerektiğini düşünüyoruz.

Bununla birlikte biz, temel amacımızın sosyalizm olduğunu, sosyalizmin halkımıza neler vereceğini açıklamak görevini erteleniyoruz. Bunu yaparken amacımız Marksist-Leninist kavramların emekçi yığınlara telaffuzlanması ve ezberletilmesi değildir. Amaç, onların kafasında sosyalizmin en doğru biçimde canlandırılabilmesidir. Türkiye'de sosyalizmin kazanabileceği uygun biçim üzerine öngörülerimiz böyle bir yaklaşımın ürünüdür. Bu, aynı zamanda proletarya diktatörlüğünün kavramının içeriğini somut ve anlaşılır biçimde ortaya koyma çabasıdır.

Proletarya diktatörlüğü, her şeyden önce iktidarın sınıfsal karakterininin değişmesiyle gündeme gelecektir. Bunun için, "sosyalist devrimin başarılmaz, işçi sınıfı öncülüğünde emekçilerin iktidarının kurulması zorunludur." (TBKP Program Tesisatı, s.61) Devlet iktidarının el değiştirmesi, proletarya diktatörlüğünün temel işlevlerini yerine getirebilmesi açısından vazgeçilmez bir koldur. Lenin şöyle diyordu: "Devlet iktidarı... hem emürüçülerin direnişini bastırmak için, hem de sosyalist ekonominin 'yerleştirilmesi' için devasında nüfusun dev yığınlarını, köylülüğü, küçük burjuvaziyi, yarıproleterleri yönetmek için proletarya açısından zorunludur." (s.33, s.26)

TBKP Program Tesisatında bu yeni iktidarın özellikleri sıralanırken, Komünist Partisinin ve Marksizm-Leninizmin etkin yönlendirici rolüne ve sosyalist demokrasinin geliştirilmesine dikkat çekiliyor, "herkesten yeteneğine, herkese emeğine göre" ilkesinin gerçekleştirileceği, ulusal sorunun çözüleceği ve kültür devriminin yapılacağı vurgulanıyor. Program tesisatında, sosyalizmin kazanılmasının iç ve dış karşı devrimci saldırılardan korunacağı belirtiliyor. (Bkz. TBKP Program Tesisatı, s.56-57)

Burada üzerinde durulması gereken bir nokta daha var: Proletarya diktatörlüğü yalnızca proletaryanın diktatörlüğü değildir. Proletaryanın öncülüğünde tüm emekçilerin iktidarıdır. Kavramı ortaya atan

Marx ve Engels, Kapitalist toplumu iki temel sınıfa (Burjuvazinin ve proleteryanın) mücadeleci olarak analiz ediyor ve orta katmanların kapitalizmin gelişmesiyle yokolacaklarını varsayıyorlardı. Oysa bu katmanlar yokolmadılar ve emperyalizm çağında geleneksel orta katmanların yanısıra modern orta katmanların da ortaya çıkmasıyla hızla genişliyorlar. Sosyalizm bu geniş toplumsal çevrelerin çıkarlarına da yanıt vermektedir. Bu anlamda proleterya diktatörlüğü azınlığın diktatörlüğü değildir. Lenin proleterya diktatörlüğünü şöyle tanımlıyordu: "Proleterya diktatörlüğü emekçilerin öncülü olan proleterya ile çok sayıdaki proleter olmayan emekçi katmanlar arasındaki (küçük burjuvazi, küçük işletmeciler, köylülük, aydınlar v.b.), yada bunların çoğunluğu arasındaki sınıfsal bağlanıklığın özel bir biçimidir..." (c.38, s.377)

Bu yaklaşım bağlanıklık politikasının tematik olarak planlamaya, her üst aşamada bir önceki aşamada birlikte olduğumuz bazı güçlerin mutlaka elenmesi gerektiğini savunmaya karşı olmaya gerektiriyor. Sosyalizmde farklı sınıflar ve tabakalar, farklı ideolojik, politik ve dinsel akımlar olacaktır. Tekelci, büyük kapitalist ve büyük toprak sahibi, emperyalizm ve faşizm yandaş güçler dışında toplumun çok geniş bir kısmı sosyalizmde varlığını sürdürebilir, süreç içinde değişebilir ve çıkarlarını toplumun çıkarlarıyla uyumlaştırabilir. Günümüzde geçitli sosyalist ülkelerde farklı partilerin ve farklı toplumsal sınıflar ve katmanların bulunması bu görüşün kanıtıdır. Böyle bir geçitlilik Leninizme ters düşmez. SSCB'de yaşanan süreçlerin ise çok uzun yolları vardır. Lenin diğer politik güçlerle bağlanıklık kurulabilmesi için çok çaba sarfetmiş, ancak karşı taraftan olumlu bir yanıt bulamamıştır. ("Ekim devrimini öncesinde ve sonrasında hiç kimse burjuvaziyi sovyetlerden kovmadı. Burjuvazi sovyetlerden kendisi ayrıldı" diyordu Lenin. -c.38, s.172)

Geniş güçlerle işbirliği politikasının sol güçlerin omuzlarına ne denli ağır sorumluluk yüklediğini anlamak için, bazı ülkelerde devrim sonrasında iktidardaki güçlerin toplumda kendine yeterince

bağışak bulunmamasının, tersine önemli politik ve toplumsal çevrelerin sürekli muhalefet konumlarında olmasının ne büyük zorluklar yarattığı da gözününe alınmalıdır. Bugün Afganistan, Kamboya ve Nikaragua'da izlenen "ulusal barışma" politikası böyle bir zorluğu aşmaya yöneliktir.

Bugün içinde bulunduğumuz aşama geçmişin ve eski yaklaşımlarımızdan yeniden gözden geçirilmesini zorunlu kılıyor. Yaşınlarla bağlanmamızın, onları harekete geçirmemizin önünde hangi engeller vardır? Politikanızda, tavrınızda, dilinizde... Kendimizi mülkedenin çıkarlarına göre yenilememiz gerekiyor. Ancak böyle bir yolla, Marksizm-Leninizmin kavramlarını tekrarlayıp durmakla elimize hiçbir şey geçmeyeceğini, asıl önemli olanın onları ülkemiz topraklarında uygulanak olduğunu anlayabiliriz.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURUMU

EKİM DEVRİMİ 70 YAŞINDA

— D.d., V.İ.Lenin'in şöyle bir sözü var: "Devrimler ezilenlerin ve sömürülenlerin bayramıdır." Herhalde bu açıdan Büyük Ekim sosyalist devrimi insanlık tarihindeki en anlamlı bayramdır.

— D.d., 70 yıl insanlık tarihi açısından kısa bir zaman dilimidir. Bugün Sovyetler Birliğinde ortalama ömür 70 yıldır ve Sovyet toplumunda Ekim devrimine katılan, o tarihsel günleri yaşayan pek çok insan vardır. Oysa bir insan ömrü demek olan 70 yılda dünyamız, tarihinin en köklü değişimlerini yaşamıştır.

— 70 yıl önce dünya nüfusunun yaklaşık dörtte üçü sömürge durumundaki ülkelerde yaşarken, bugün bu tür ülkelerin dünya nüfusuna oranı % 1'inin bile altındadır. Günümüzde dünyanın üçte birinde sosyalizm bir sistem olarak ortaya çıkmıştır. Bugün dünya komünist hareketi,

yaklaşık yüz ülkede örgütlenmiş güçlü bir harekettir. Çağımızın bir başka gerçeği de barış mücadelesinin ve insanlığın diğer evrensel sorunlarının çözümü doğrultusunda verilen mücadelenin kazandığı dev boyutlardır.

— — Ekim devriminin gerçekleştiği Sovyet ülkesi, uygulamalarıyla sosyalizmi insanlığa ilk tanıtan ülke olmuştur. Büyük Ekimin açtığı yoldan ilerleyen Sovyet toplumu sömürünün, işsizliğin, okuma-yazma bilmezliğin ve ulusal baskının bulunmadığı bir düzen yaratmanın mümkün olduğunu kanıtlamıştır. Emperyalizmin tüm baskı ve şantajlarına, yaşadığı iç savaşa, dış askeri müdahaleye karşın kendini savunup güçlenmesini bilmiştir sosyalizm. İkinci dünya savaşında 20 milyon insanını ve ulusal zenginliğinin önemli kısmını kaybetmesine karşın

dize gelmemiştir. 70 yıl gibi kısa bir sürede, varlığı yüzyıllarla ~~ölçülen~~ ölçülen kapitalizmin karşısına güçlü bir alternatif ^{olarak} çıkmıştır.

Günümüzde Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerin temsil ettiği sosyalist sistemle kapitalist sistem arasında özgün ve dinamik bir denge oluşmuştur. Sosyalist ülkeler artık dünya uygarlığının etkin bir gücü haline gelmişlerdir, ancak ekonomik alanda ^{birisi gösterge bakımından} daha kapitalizmi geride bırakamamışlardır. Kapitalist ülkeler ekonomik yönden güçlü olmalarına rağmen sosyalist sistemi askersel yöntemlerle yok etme olanaklarına sahip değildir.

Bu koşullarda şimdi sosyalist ülkelerin sosyal ve ekonomik gelişmelerini hızlandırmaya yönelik yeni bir strateji izlemelerinin önemi

büyükür.Böyle bir yenilenme ekonomik,~~ve~~ sosyal,bilimsel ve kültürel alanlarda sosyalizmin sahip olduđu tüm potansiyeli ortaya çıkarmak için zorunludur.

— Sovyetler Birliği 'nde sosyalizmin 70 yılda geçtiği yol dümdüz ve gelişkisiz bir yol olmamıştır. Bu yolda duraklamalar,gerilemeler olmuştur.Yalnızca objektif zorluklardan dolayı değil,sübjektif hatalardan dolayı da çeşitli sorunlar ortaya çıkmıştır. Bugün e uygulanmakta olan yenilenme politikasının,~~en temel x x x ügeleri x x x den x x x birinin~~ demokratikleştirme,açıklık, eleştirir ve özeleştirirye dayanması bir raslantı değildir. Bu,sosyalizmi hatalardan korumak için alınması daha fazla temel bir ~~ö~~öntemdir.Yığınların politikada söz sahibi olması in,~~işyerinin~~

herkesin kendi işyerinin, semtinin, şehrinin ve giderek ülkesinin gerçek efendisi olması için yenilenme zorunludur.

— D.d., Büyük Ekim devrimini insanlık tarihinin sayfalarına yazan kalemin daha mürekkebi ^{bile} kurumadan, yeni iktidar "barış kararnamesi"ni yayınlamıştır. Böylece Ekim devrimiyle birlikte yalnızca yeni bir toplumsal düzen ortaya çıkmakla kalmamış, aynı zamanda uluslararası ilişkilerin barışçı ve demokratik bir temelde düzenlenmesi için ilk adım atılmıştır. Sosyalizmin 70 yıllık tarihi, farklı toplumsal sistemlere sahip ülkelerin barış içinde birarada yaşamalarını öngören Leninci politikanın uygulanmasının tarihidir.

— Günümüz dünyasının yeni olguları ve nükleer savaş tehlikesi göz önüne alınırsa barış politikasının öneminin arttığı görülmektedir.

SBKP 27. Kongresinde ortaya konulan kapsamlı bir uluslararası güvenli sisteminin yaratılması fikri çağımızın gereklerini yansıtmaktadır. Bu fikrin temeli her iki toplumsal sistemin de daha uzunca bir süre birarada yaşayacaklarını kavramalarına dayanmaktadır. Buna göre taraflar kendi ulusal güvenliklerini belirlerken karşı tarafın güvenliğini de hesaba katmak zorundadır.

Günümüz dünyasında tarihsel ilerleme yalnızca ülkelerin bir üst sosyo-ekonomik sisteme geçmeleri biçiminde olmamaktadır. Aynı zamanda halkların ekonomik, politik ve kültürel ilişkilerini sıklaştırmalarıyla ve genel insanlık sorunlarına hep birlikte çözümler aramalarıyla gerçekleşmektedir.

SBKP 27. Kongresinde ortaya konulan kapsamlı bir uluslararası güvenlik sisteminin yaratılması fikri çağımızın gereklerini yansıtmaktadır. Bu fikrin temeli her iki toplumsal sistemin de daha uzunca bir süre birarada yaşayacaklarını kavramalarına dayanmaktadır. Buna göre taraflar kendi ulusal güvenliklerini belirlerken karşı tarafın güvenliğini de hesaba katmak zorundadır.

Günümüz dünyasında tarihsel ilerleme yalnızca ülkelerin bir üst sosyo-ekonomik sisteme geçmeleri biçiminde olmamaktadır. Aynı zamanda halkların ekonomik, politik ve kültürel ilişkilerini sıklaştırmaları, ^{ya da} ~~in~~ genel insanlık sorunlarına hep birlikte çözümler aramalarıyla gerçekleşmektedir.

— D.d., Ekim devriminden sonra dünya değişmiştir. Sosyalizmin tarihsel misyonu somutlaşmış, zenginleşmiştir. Bu misyon yalnızca insanlığın sömürü ve baskıdan kurtarılmasıyla sınırlı değildir. Aynı zamanda insanlığın genel çıkarlarının savunulması da içermektedir. Bu herşeyden önce insanların yaşama haklarının güvence altına alınmasını gerektirmektedir. Ekim devriminden 70 yıl sonra, bugün, çağımızın en önemli görevi budur.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

mura

— D.d.,önümüzdeki hafta içinde dünyanın çeşitli ülkelerinde Ekim devrimiyle ilgili olarak toplantı ve şenlikler düzenlenecek. Kuşkusuz,bu etkinliklerin merkezi Moskova olacak.Moskova'da 2 ve 3 Kasım tarihlerinde SBKP Merkez Komitesi,SSCB Yüksek Sovyeti,Bakanlar Kurulu ve Rusya Sovyet Federatif Sosyalist Cumhuriyeti tarafından bir toplantı düzenlenecek.

— 4 ve 5 Kasım tarihlerinde 70. yıl etkinliklerine katılması için Moskova'ya davet edilen tüm örgütlere açık, gündemsiz bir toplantı yapılacak. ve dünyamızın güncel sorunları tartışılacak.

— 7 Kasım günü ise,Kızıl Meydanda askeri bir tören ve emekçilerin gösterisi düzenlenecek.Daha sonra yabancı konuklar onuruna bir toplantı yapılacak.

— D.d., 70. yıl kutlama etkinliklerine 13 sosyalist ülkeden ve 30 gelişmekte olan ülkeden resmi delegasyon ve ayrıca 125 politik partiden temsilciler katılacak.Ülkemizi etkinliklerde Sol Birlikte yer alan 6 partinin yetkilileri temsil edecekler.Aralarında Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın da yer aldığı 6 kişilik Türkiye delegasyonunun tüm üyeleri kutlama etkinlikleri kapsamında birer konuşma yapacaklar.

— D.d., radyomuz Ekim devriminin 70. yıldönümüyle ilgili olarak düzenlenen toplantıları ve yapılan konuşmaları günü gününe ilet^{me}cekti^r
anacılı 7 Kasım cumartesi ise yarım saatlik bir Ekim devrimi özel programı yayınlayacağız.Bu programda sizlere Lenin'i kendi sesinden dinleteceğiz.Yine aynı programda Ekim devrimiyle ilgili anılardan derlenmiş bir köşemiz ~~yayınlanacak~~ ve haftanın içindeki gelişmeleri özetleyen bir yazımız yer alacak.

Değerli dostlar, daha önceki yayınlarımızda duyurduğumuz
gibi, TİP ve TKP tarafından hazırlanarak kamuoyunun
tartışmasına sunulan TBKP program tasarısı hakkındaki görüşler,
yayın ~~organ~~ organında
Yeni yol" adlı ortak bir ~~dergide~~ dergide yayınlanacak. Bu yayının adresi
Bu arada, tartışmaya katılanların görüşleri, değere de bir bir ulaşmaya
başladı. Bugün size, Altay sözer'in, "Mücadele'nin çıkarlarına
uygun olarak kendini yenilemek" ~~başlık~~ başlık yazısını başlığıyla
gönderdiği yazısını sunuyoruz.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARASTIRMA VAKFI